

DELBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
140/42

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925. JUNIUS HÓ 21
VASÁRNAP

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

A rejtelmek földje felé

A civilizált emberiség azon példátlanul felfokozott érdeklődése, amely Amundsen vakmerő északsarki vállalkozását kísérte, pillanatnyilag törpére verte azon eseményeknek jelentőségét, amelyeket ezerféle borzalomból tákoltt össze a politika. Shanghai felett srápnellek robbannak, Marokkóban gránátok turják a földet, Szófia utcáin feldarabolt hullákat seper össze a szemetes, s ugyanekkor egy négyszázlóerős motor siket berregéssel zug végeláthatlan jégmezők felett az embertől még meg nem érintett föld, az északi sark felé.

Itt a halálfélelem torz vonásai teszik csúfá az arcokat, „jegyzékek” és „válaszjegyzékek” komprimált hazugságok szállnak országhatárok felett, ezalatt ötszáz kilométerre az északi sarktól, ezerötszáz méterre a jég felett hat ember marcona arccal, a ködbe furt, vagy a napkompaszra szegeződő szemmel hasítja acélmadáron azt a levegőt amely a titokzatos és elérhetetlen pólus a tudomány vágyainak Mekkája, az északi sark felől árad feléjük. Milyen véghetetlen a távolság a két kép tartalma között! Vajjon kik a hősök? Azok-e, akik Európa vérről áztatott és gránátokkal szántott földjén ma még mindig a gyűlölet evangéliumát prédikálják, azok-e, akik teóriák hinárjában fuldokolva se bíznak másban, mint a fegyverek és az erőszak durva erejében, vagy Roald Amundsen, aki huszonöt napig gyaloglás irtózatosszerű erőfeszítései alatt jégbuckáról jégbuckára mentette kicsiny csapatának már-már elvesztett életét? Kik az emberiség történelmének igazi nagyjai, ki a hősök igazán? Hannibál-e, aki százezer harcosa életét áldozta azért, hogy átkeljen az Alpeseiken, vagy az a francia orvos, akinek mindkét karját amputálni kellett a rádiómmal végzett kísérletei következtében? Ki a hős a szó nemes és igazi értelmében? Hindenburg-e, aki Mazur mocsarai környékén két nap alatt százötvenezer oroszot küldött a büzhődött pocsolókon keresztül a másvilágra, vagy Eckener, aki másfél nap alatt átrepülte az Óceánt? És mit nézzünk nagyobb áhitattal és méltóbb tisztelettel? A furaók guláit-e, mikbe reménytelenül temették bele az emberi gögört és a korlátoltságot, amely a korbácsok irtalmatlanságával hajította soványka emléket a halhatatlanság felé, vagy Roald Amundsen két repülőgépet, amely ma halottaiban és diadalmos hirdetője jégziklák között az emberi értelem nagyságának és a heroizmus végtelenségének? Kiknek neveit írjuk be lelkünkbe kitörölhetetlenül? Orville Wright-ét, aki huszonhárom évvel ezelőtt emelkedett a légből első biplánjával, vagy French tábornagyét, aki — hol is? — valahol, valamikor alaposan meggritkította egy német hadosztály zárt sorait. A megnyugvást és emberhez méltó célokat áhító értelem kinek ajándékozta hitét? A kínai nacionalizmusnak-e, amely az európaiak vízbefojtásával igyekszik egy marok rizzsel többhöz jutni, az angol imperializmusnak-e, amely ágyuk elé költözi a hindu „felkelőket”, a francia „gyarmatpolitikának”, amely évszázadokra készült prolongálni a rabszolgarendszert, vagy a tudomány hőseinek, akik egyetlen igazi nagyjai az ember vérről írott történelmének. A huszadik század kulturált emberisége meghatott szívvel és igaz lelkesedéssel gyűjtött lélekkel emel kalapot Roald Amundsen jég közé fagyott két repülőgépe előtt és milliónyi kézzel a földön üdvözlő a hőst. Roald Amundsen visszaadta hitünket. A lövészárkok és kavernák va-

getten tért is vissza, a magához térő kor bizakodó ereje ezerszer fogja kitermelni az újabb hőskéket, akik közül egy egyszer mégis csak meg fogja hódítani a rejtelmek földjét, az északi sarkot. Aztán ezért a földért is megindulhat közdelme a vérnek és vasnak a diplomáciának és politikának, a hazugságnak és gyűlöletnek és mindennek, ami emberi, s amiről ma még semmitsem tud a „civilizációtól” eddig szerencsésen megkímélt északi sark.

Az ellenzék obstrukciója

Radics Pavle Pasicnál

Beograd. Az ellenzék formális obstrukciót kezdett meg nemcsak a nemzetgyűlésben, hanem a bizottsági üléseken is, mert minden rendelkezésre álló eszközzel megakarja hiúsítani, hogy a bíróról és sajtóról szóló törvényjavaslatokat elfogadjja a parlament. A parlament tegnapi ülésén már megkezdődött a napirendi vita, névszerinti szavazások követelése és technikai obstrukció más eszközeinek alkalmazása.

A kormányt természetesen kellemetlenül érinti az ellenzék obstrukciója, amelyet mindenáron le akarnak törni. A képviselők körében az a nézet alakult ki, hogy az igazoló bizottság üléseit el kell halasztani és így megakadályozni a rádicspárti mandátumok igazolását, ezzel vélnék nyomást gyakorolni az ellenzékre, hogy az beszüntesse az obstrukciót. Az igazoló-bizottság ülésének elhalasztása azonban a házszabályokba ütközik és ezért megvalósíthatatlan. A tegnapi minisztertanács is foglalkozott az obstrukció kér-

desével és elhatározta, hogy meg fogja akadályozni az ellenzék obstrukcióját.

Rádics Pavle Pasicnál

Rádics Pavle tegnap délelőtt Davidovics Lyubával tárgyalt az ellenzék parlamenti munkájáról, déli egy órakor pedig Uzunovics Nikola kíséretében meglátogatta Pasic Nikola miniszterelnököt, akinél fél óra hosszat tartózkodott.

Politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak ennek a tanácskozásnak.

Pasic állapota

Pasic Nikola miniszterelnök állapota tegnap reggel kissé javult és a délelőtti folyamán már fogadta is a Zagrebból visszatért Maximovics Bózo belügyminisztert. Délben Kuen és Nikolajevics professzorok konziliumot tartottak Pasic betegágyánál. Délután a miniszterelnök állapota ismét súlyosbodott. Este orvosai azt határozták, hogy a miniszterelnöknek feltétlenül valamely fürdőhelyre kell utaznia.

Óriási szenzációként hatott Amundsen visszatérése

Amundsen viaskodása a jéggel és a hideggel — A hős sarkkutató visszatér az északi sarkra

Amikor már az utolsó remény is foszladozni kezdett, amikor az egész kulturvilág szinte lélekzetviesszajtojva leste a híreket Amundsen sorsáról, a hős sarkkutató a Sjoeniv rozmár vadashajóján mégis visszatért. Amundsen váratlan visszatérése nemcsak Norvégiában, hanem az egész világon mindennél óriási szenzációként hatott.

A kingsbayi jelentések szerint felejthetetlen emlék lesz mindenki számára Amundsen megérkezése. Amikor Amundsen partra szállott, már Kingsbay egész lakossága összegyűlt üdvözlésére és Amundsen még a kérdések föltevésé előtt közölte azt, hogy nem sikerült elérnie az északi sarkot, sőt repülőgépen valószínűleg már nem is ismétli meg a kísérletet, mert a most megtett ut tapasztalatai azt mutatják, hogy a leszállás is nagy nehézségekbe ütköznék az északi sark körül, de újból felszállani itt majdnem lehetetlen. Amundsen azonban nem tágit, legközelebb mégis csak újból megismétli kísérletét az északi sark elérésére, ha nem is repülőgépen.

Visszahozzák a befagyott repülőgépeket

Amundsen nem akarja veszni hagyni azt a két Dornier-aeroplánt, amely elvitte őt az északi szélesség 87°44' fokáig.

A Sjoeniv parancsnokával már megállapodást kötött Amundsen és a Sjoeniv benzinnel a fedélzeten fog visszatérni az elhagyott repülőgépekhez, amelyeket visszahoznak majd Kingsbayba Amundsen és társai.

Ez az ut nem lesz túlságosan hosszú,

hiszen az Amundsen-expedíció még repülőgépen érte el újból a Spitzbergákat. Május huszonkettődikén hajnali egy órakor szállott le egy jégrepedés fölött a két repülőgép, miután kevés híján nyolc óra hosszat volt a levegőben. Ez a nyolcórás ut felemésztette a repülőgépek benzinkészletének felét és így nem lehetett az ut folytatására gondolni. Az expedíció tagjai tehát kénytelenek voltak beérni azzal az eredménnyel, hogy közel százezer négyszögkilométer idáig ismeretlen területet tekintették át a nyolcórás repülés alatt, megállapítva azt, hogy az északi sark körül valószínűleg nincsen meg az az ismeretlen szárazföld, amelynek létezését feltételezik még ma is egyes geográfusok.

Junius tizenötödikén nagy hasadások támadtak a jégmezőn, és nem lehetett tovább halasztani az igen kockázatos kísérletet a felszállásra. A repülőgépek rakományát azonban nagyon csökkenteni kellett. Amundsen ezért technikai eszközeinek nagy részét, valamint a megmaradt élelmiszer nagyobb felét is, tehát akkor, ha visszafelé újból kényyszerleszállásra került volna sor valamelyik jégmezőn, a biztos pusztulással kellett volna számolni az expedíció tagjainak.

Junius tizenötödikén azonban sikerült a levegőbe emelkedés, és Amundsen nyolc óra harmincöt percig tudott a magasban siklani, minden fennakadás és nehézség nélkül. Ekkor azonban mindössze százhusz liter volt már csak a benzinkészlet és a repülést nem lehetett folytatni Kingsbayig.

A visszatérés

A leszállás így is a Spitzbergák partjának peremén történt, ott ameddig Amundsen feltevése szerint még eljuthattak a Hobby kísérőhajó őrártai. De még az őrártok bevarására sem került a sor, mert alig egy órával a leszállás után Amundsen és társai már megpillantották a Sjoeniv hajót, amely vontatóra vette a repülőgépeket, és az expedíció tagjaival fedélzetén folytatta útját Kingsbay felé. A repülőgépek így az expedíció tagjaival együtt érkeztek volna Kingsbayba, ha junius tizenötödikének éjszakáján nem erősödik meg annyira a vihar, hogy a Sjoeniv kénytelen kikötni: és a repülőgépeket is kockázatos lett volna tovább vontatni. Ezért a Lady Franklin-öbölnél a szárazföld jégén helyezték el a repülőgépeket, és nélkülük folytatták az utat Kingsbay felé.

Amundsen kijelentette még azt, hogy Rolis-Royce-motorok az egész uton kifogástalanul működtek, és semmiféle gond nem volt velük, ugyanígy kitűnően beváltak azok a napkompaszok, amelyeket a Goerzgyár segítségével Amundsen készített utjának céljaira.

Ha a májusban szokatlan sűrű köd nem téríti le órákra utjáról a két repülőgépet, akkor Amundsen nézete szerint sikerült volna az északi sark elérése, de ez nem járt volna gyakorlati eredményekkel, mivel a repülőgépek leszállás nélkül lettek volna kénytelenek visszatérni, és a magasból nem lehet a szükséges méréseket elvégezni.

A radikális párt

tisztújító közgyűlése Ópalánkán és alakuló gyűlése B-Palánkán

Palánkai tudósítónk jelenti: Ópalánkán az elmúlt vasárnap tartotta meg tisztújító közgyűlését a radikális párt. Az ülést megelőzőleg Mirkov Vojin palánkai sertéskereskedő heves, de eredménytelen kampányt kezdeményezett Ljubisa Marcicics nagykereskedő ellen, aki a párt jelenlegi elnöke, s aki a párt túlnyomó többségének abszolút bizalmát bírja. A választáson a következő tisztikar került a pártszervezet élére: Elnök: Ljubisa Marcicics, alelnök: Jerkov Péra közbeségi bíró, titkár: Drakulics Mita aljegyző, pénztárnok: Jerkov Jócó.

Egy nappal előbb, szombaton este alakult meg a kizárólag németek által lakott B. Palánkán is a radikális párt a következő tisztikarral: Elnök Ilg Ede orvos, alelnök: Petrovics János polgári iskolai igazgató, titkár: Dr. Wittmann János orvos, pénztárnok: Miksa János kereskedő. Az alakuló gyűlésen több mint száz német polgár lépett be a pártszervezetbe. A pártszervezetek igen élénk és fölöttébb eredményes munkássága főképpen Ljubisa Marcicics és Jován Petrovics érdeme.

Tőzsde

Junius 20	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	9.025	—	—
Zürich	—	1114.—	—
Newyork	515.25	57.225	—
London	—	279.—	—
Páris	24.35	271.—	—
Milano	19.20	211.30	—
Prága	15.275	170.—	—
Berlin	—	1369.—	—
Budapest	0.00727	—	—
Brüssel	—	—	—
Bécs	—	0.08087	—
Bukarest	2.45	—	—
Amsterdam	—	2300.—	—
Szófia	—	—	—
Krisztiania	—	—	—
Szatoniki	—	—	—
Varsó	—	—	—

Fáth Ferenc apátplébános

életnagyságu fényképét ma leplezik le a beltéri Katolikus Körben

A novisadi beltéri Kath. Körben nemrégben mozgalom indult meg azzal a céllal, hogy a kör népszerű és köz-tiszteletben álló elnökének, Fáth Ferenc esperes, apátplébánosnak tizéves plébánosi jubileumát megfelelően méltó keretek között ünnepeljék meg. A kör lelkes tagjai gyűjtést indítottak, a befolyt igen jelentős összegben csakhamar elkészült az apátplébános életnagyságu olajképe, amely Jozsics, a nagytehetőségű novisadi festőművész kitűnően sikerült munkája.

Fáth Ferenc 1905-ben került mint áldozat Novisadra, ahol ilyen minőségben tíz évig működött és 1915 június 15-én választották meg plébánosává. Ennek az elmúlt tíz évnek tengernyi munkásságát és áldásos eredményeit fogja ma megünnepelni a tisztelőknél az a tömege, amely résztvesz a ma, vasárnap délelőtt tartandó képleleplezési ünnepélyen. A vendégek délelőtt tíz órakor hálaadó Istentiszteleten vesznek részt. Az ünnepély délelőtt 11 órakor kezdődik s azon az összes katolikus egyesületek, társulatok és jótékony intézmények fogják üdvözölni a jubiláló apátplébánost. Este kétszáz terítékes bankett lesz a Kath. Kör dísztermében.

A kőműves és ácsmesterek

ezévi június hó 28-án országos kongresszust tartanak Novisadon

A vojvodinai képzett kőműves- és ácsmesterek egyesülete ezévi június hó 28-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a novisadi városi jódosgyógyfürdő helyiségében országos kongresszust tart a következő napirenddel:

1. Ismerkedés és előértekezlet.
2. Megnyitó beszédek, tartják Pervász Jócó és Haasz Fülöp.
3. Az alapszabályok felolvasása.
4. Az alakulás története. Ismerteti Peikert Károly.
5. Az egyesület programja. Ismerteti Láppy Vilmos.
6. A vidéki kiküldöttek hozzászólása.
7. Indítványok.
8. Határozathozatal.
9. Tiszteletbeli tagok felvétele.

Az ország más részeiből érkező vendégeket egy külön bizottság fogadja az állomáson. A rendezőbizottság a „Délbácska” utján is arra kéri a kongresszuson résztvenni szándékozókat, hogy bezárólag június 25-ig jelentkezzenek Láppy Vilmos titkárnál, hogy a rendezőbizottság az elszállásolásról még idejében gondoskodhasson. A kongresszus a megnyitó napján véget is ér.

Szerb hősök sirja Magyarországon

A katonasírok mind kitűnő állapotban vannak — Bácskai származású elesettek sirjai Nyiregyházán

Hetedik éve, hogy elhallgatott a nagy világháború ágyuzése, de visszhangja még sokáig visszasír az apa, vagy testvér nélkül maradt hozzátartozók lelkében. Kevés azoknak a száma, akik virágot ültethetnek katonahalottak sirjára, legtöbbször messzi halottat siratnak, távoli katonatemetők jeltelen sírjának csendes lakói.

A háború irányítói az élő katonák sorsa érdekelte, az elesettekről legtöbbször még akkor sem értesítették a hozzátartozókat, amikor azokról pontos adatokkal rendelkeztek. Talán hadi-érdek követelte ezt, de hogy így volt, bizonyítja a régi hadszínterek közelében keletkezett hatalmas katonatemetők ezernyi elhagyott sírja. Talán nem is tudnak odahaza ezekről a sírokról, talán megnyugvást lelnek, ha olvassák, hogy az ismeretlenségbe hitt halottak sirja meg van, hogy jószágos kezek gondozzák, virággal díszítik az ő katonájuk sírját.

Ez a gondolat vezette egyik olvasókat akkor, amikor a nyiregyházi sok ezer sirt szánláló katonatemetőből kiírta azoknak a hősi halottaknak a neveit, akik ezredszámuk után itélve lapunk olvasóinak ismeretkörébe tarthatnak.

A nevek között igen sok a szerb hadsereg kötelékébe tartozó, akik azért kerültek oly messzire hazájuktól, mert a keleti hadszíntér elcsendesülésekor az ország távoli területeiről is több katonakórházat áthelyeztek, a sok ezer kórházi ágygal rendelkező Nyiregyházára. A katonasírok kitűnő állapotban vannak. Mindeniken zománczott kerékded pléh tábla jelzi a sír temetői sorsszámát. Külön egy nagyobb pléh táblán a hősi halott neve, életkora, ezredszáma és elhalálozásának napja.

A szerb hadsereg kötelékébe tartoztak közül a következők neveit sikerült feljegyezni:

Zsivko Ercsics	30 é. 6-gy. 4-zlj. XII-15
Gy. Kitics	55 " 13 " 4 " " 6
P. Darcsevics	35 " 5 " " " " 15
P. Birkovics	52 " 9 " " " " 14
R. Todorovics	50 " 7 " " " " 24
V. Ilics	41 " 11 " " " " 19
Sz. Mitrovics	26 " 1 " " " " 19
M. Miloszavlyevics	45 é. 9. 15. XII-15
Sztojan Rajcsics	68 é. 1915. XII-30
Száva Jankovics	17 " " " " " 28
Milutin Radics	58 " " " " " 27
Ranko Milics	57 " " " " " 28
Szlavko Mihajlovics	46 " " " " " 24
Vladimir Mateics	53 " " " " " 18
Zsivojin Mirkovics	15 " " " " " 26
Marinko Anicsics	67 " " " " " 14
Iván Lukics	65 " " " " " 27
Iván Barikovics	50 " " " " " 14
Petar Monakovics	16 " " " " " 14

Agatan Obradovics	60 é. 1915. XII-23
Milan Frailatomics	16 " " " 13
Radenko Zsikics	50 " " " 14
Sztanomir Zsivovics	64 " " " 25
Sztanomir Zsivovics	39 " " " 11
Nasztá Petrovics	65 " " " 13
Radoca Pavlovics	21 " " " 24
Toma Stefanovics	18 " " " 22
Pavel Gyergyovics	50 " " " 11
Pavle Sztamenkovics	58 " " " 22
Vasza Sztankovics	60 " " " 10
Vaszilj Ivanovics	53 " " " 12
Uros Sztricsevics	52 " " " 20

1. gyalogezred, 4. zászlóaljbeliek.

A Bácskából regrutálódott volt subotici 6. honvéd gyalogezredbeliek közül a következők:

Káfer Vilmos	21 é. 1915. VI-9
Klein Henrik	37 " " " 3
Rákos János	38 " " " V-28
Tóth Vince	34 " " " 20
Beck Gáspár	21 " " " 23
Szilveszter Márkus	— " " " 15
Szeibert Jakab	21 " " " 6
Klein István	39 " " " 26
Kityung Kristóf	32 " " " 2
Magó Antal	21 " " " III-1
Bognár András	40 " " " 12
Czellik József	34 " " " 29
Szmekál E. Péter	43 " " " 31
Ketz Henrik	33 " " " 31
Barovica József	29 " 1916. I-29
Schmidt Frigyes	43 " " " III-26
Enisz Mihály	31 " 1915 VII-10
Zsivkov Milos	39 " " " IV-25
Filák Lukács	29 " " " VII 29
Hartmann Sándor	6 közös gye. 915. V-22
Entotasszer Rajmund	38 éves 6 közös gye. e. 1915. V.-16.

Minden siron virág nyílik a temető gondozásával járó adminisztrációs munkát önként jelentkezőkből alakult jótékonycélu bizottság látja el. (a.d.)

Gyermekleány

lehetőleg perfekt német, felvétetik. Cim megtudható:

Kardos hirdetővállalatnál
1115 Kralja Petra 19. szám. 1-2

Gazdasszonyok

részére nélkülözhetetlen a legtökéletesebb, legtakarékosabb **M. Sz.** védjegyjű villanygyorsfűző. Kapható **138¹/₂ Dinárért** a Wagner palota kapujában. 1111-1-3

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzoterem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s fehérmű minták

Teljesen megszűnt

az ingatlanforgalom Novisadon

Az ingatlan forgalom az utóbbi hónapokban rohamosan csökken. Áprilisban mindössze öt ház cserélt tulajdonost Novisadon, májusban azonban egyetlen egy házat sem adtak el. Hasonlóképpen teljesen megszűnt a forgalom a földeladásban is. A földbirtokosok nem adják el földjeiket, bár különösen a nagyobb birtokosok közül sokan igen súlyos helyzetben vannak a túlzott adó miatt. Az ingatlan forgalom teljes megcsappanása természetesen érzékeny kárt okoz az államnak és városnak is, mert az ingatlanforgalom illetékből nem folyik be semmi sem.

A novisadihoz hasonló a helyzet az ország minden más területén is, az ingatlan forgalom a minimumra csökkent és pénzügyi szakértők szerint az államnak ez évben ez 50 millió dinár bevételi mínuszt jelent.

Eladó.

Vendéglői teljes berendezés jutányosan eladó.

Cim: Karl Stoltz,

1127 Petrovaradin. 1-1

Lakás kiadó.

Egy három szobás, konyhával és kettő egy szoba-konyhás lakás kiadó.

Cim a kiadóban.

1134-1-3

Gázolt a villamos

A Freud-jégyár fűtőjét szombat este a Szűcs-utcában elgázolta a villamos

Szombat este fél kilenc órakor megint gázolt a novisadi villamos. Ezúttal egy 18 éves fiatalember az áldozat, akinek szerencsétlen balesetért az esti vizsgálat megállapítása szerint nem a kocsit vezetője a felelős. A szerencsétlenség részletei a következők:

Szombat este a Temerini uton felszállt a 28-as villamosra Varga Ferenc, a Freud-jégyár 18 éves fűtője, aki a kocsit hátsó perronján foglalt helyet. A Szűcs-utca elején Varga észrevette, hogy a kocsit elején egy ismerőse áll. Leugrott a mozgó kocsiról és elől fel akart szállni, de megbotlott és elesett, de oly szerencsétlenül, hogy bal lábfejét a villamos kerekei tőből levágták. Az eset színhelyén óriási tömeg verődött össze. Vargát villamoson a városháza elé vitték, ahol sebeit bekötötték, majd kiszállították a kórházba. Sérülése súlyos, de nem életveszélyes. A vizsgálat megindult.

Falusi levelek

IV. levél

Motto: Mely vad az mely zordon, a ki Szép virágot nem szeret?
Vörösmarty

Reggel korán keltem. A madarak csicseregése ébresztett fel álomból. Ablakom alatt, mely télen, nyáron tárva van, — sok vad virág is pompázik. Atyám telepitette őket a kertbe. Itt ismertem meg életüket. Pompásan díszlik a nárciszok és liliomok között sötétkék virágaival a mezei zsálya, a rézvörös boglárka. Harmatos fejcskéküket hintáztatja a reggeli szellő. Van itt oleszán csillaghur, macska gyökér, piros ebszőllő, a kerítésen iszalag, sefféfa, borostyán. Fagyai és vadrózsa óvják az erősebb szélsőt a szegfűk és liliomok bimbóit. — Az ajtó mellett orgona bokrok.

Füvön, virágon, fán diadalmasan érvényesül színből, vonalban és formában az Alkotó gondolata. Elárad rajta egyszerűség és báj, — finomság és kellem. Mindezek mélyen, elbujva, hogy észre sem vesszük, — a küzdelem a létért és a kölcsönös segítség. Kinek jutna eszébe, mikor virágot szakít, hogy kedvese fűrtjeit ékesítse, — a szirmok között rejtőző magház titkos ígéreivel, — mely a virágnak mindene volt. Én sohasem tépek virágot. Nem gyűj-

töttem herbariumba sápadt virágtete-meket. Nekem mindég többet ért a virágos kert, mint a préselt, számozott, szárított növény. Többet mondott az állatkert, mint a muzeum minden kitömött apró és nagy vadjával. Az emberek is szívesebben járnak erdő, mezőt — mint muzeumokat. Gyönyörködnek a természet örök törvényeiben, mely „évmilliókig eljárt tengelyén, — míg egy kerékfogát ujítani kell.” (Madách) De az alkotás, nem áll meg. Állandó emelkedés van, a küzdelem élesíti a harc eszközeit. Az élén halad az ember, makacs erőfeszítéssel keveri az erőket és teremt új helyzeteket, — lesbe szólítva a sextusi Madonnát, Faraday, Marconi gépeit, Bethoven és Wagner muzsikáját... gége tükröt, mikroskópot, rádiót... mindent, mindent — mit modern kultúrának nevezünk, — de ami alapjában nem egyéb, mint a „lélek műveltsége”. Csodálatos protuberanciái a léleknek Dante és Milton hatalmas költeményei éppen úgy, mint Hood verse az ingről, Babitsé a „Sugárrol, vagy Pósa bármelyik gyermekdala. Az Alkotó az emberek lelkén játszik, — átrepbenő melodái gyenge nyelvünkön sugalmazásoknak, intuícióknak hivatnak. Szólit az Ur! Mintha Kempist Palan Gábor olvasnám: — ós te Buonarrotti, az éjszaka csendjében vésőt ragadsz; Shakespeare, meg-

írod a Szent Iván éji álmat, Dickens papírra veted a Karácsonyi éneket, — Gyárfás, megfested a Tetemre hívást, — Schleiden felkutatod a növények fejlődés történetét... Pasteur! — Semmelweis stb., föl!! Hiv az Ur! Az ő akarata lengi át a hegyek ormain és az diadalmaskodik a lélek alkotásában. — De hát én mikor leszek felszólítva? — Mire hívtam? Olyan nyugtalan vagyok, — mikor erre gondolok...

Ilyenek a kerti virágok, míg a szirmaikon remegő harmatcseppek gyémántjait nézem — azok felbontják a nap sugarait, — Iris, kinek mosolya a szívárvány” (Babits) hirtelen villanással Bunsent és Kirchoffot juthatják eszembe. Látom a két tudóst, — amint spectrumjukkal az ég csillagait vizsgálják. Szinte hallom az egyik Promeshendot, Bunsent amint mondja: „De, Kirchoff, én azt hiszem, mi egy kissé meglóptuk az égietek.” Ugy van, meglóptátok, de az Alkotó létráján mászatok fel hozzá...

Olyan szép minden, olyan gyönyörű! Én, ki alaptermetem szerint pessimistába ojtott eclecticus vagyok, — ma mindent más színben látok. Madárcsicsérgés, virágillat, napkelte — és még valami okozta ezt a különös kilengést. Minden gondolatot ébreszt. Az egész kert, minden virágillat, derült napkelte

— és még valami okozta ezt a különös kilengést. Minden gondolatot ébreszt. Az egész kert, minden virág, madár stb. a gondolatok raját hívja elő a koponyámra bolthajtása aól... Mi lehet az a hatalmas érzés — melyen a többi úgy ring mint a tenger a szirteken? — Nézzünk vissza tegnapi. Mi is volt a mára megállapított program?

— Levelet írok Bellának!

Igen, — a lélek új, széles érzelmi áramlása kapcsolta szerény mezei virágokhoz a teremtés világokat szólító gondolatát és színezte azt a reménység és vágy virágaival. Már emlékszem, Belláról álmodtam.

Észrevétlenül festenek gondolataim és újra megjelennek az álomképek.

Szerelmes vagyok!

Szerelem, melynek ismeretlen a jövője, olyan, mint a kis gyermek fehér vánkösán.

Ötven százalék sem éri meg a hat évet.

Levélpapírt vettem elő, hogy méltó formába öltöztessen gondolataimat, úgy éreztem, hogy könnyen fog menni, hiszen olyan csordultig van a szívem, a lelkem.

Többször hozzáfogtam. — Ujra, meg újra elvettem. A szavak nagyon szürkék és banálisak voltak. Visszaestem töprengésembe. Miért nem írhatom

A mulatók Novisad

A felső tizezrek csak a Wagnerhoz, a Fehér hajóba, a Lindébe és a Fehér ökörhöz járnak — Éjjeli csendélet nappal — Razzia a novisadi kocsmákban

Nincs pénz, de azért mulatnak az emberek Novisadon. Sehol sem láttam ennyi jókedvű és mulató ember, mindenki iszik, mulat, kurjongat és lumpol. Még azok is, akiknek nincs pénzük, mert mindig vannak társaságok, ahol kibicelni is lehet, sőt kibicelni is. Az embereket nem zsenirozza az időszak, vagy az időjárás. Legyen az télen, vagy nyáron, legyen az esőben vagy napsugárban, mindig isznak és mulatnak.

Tegnap razzian voltam és végigjártam a novisadi vendéglőket és kocsmákat. Meg akartam ismerni Novisadot éjjel. Kellemes este volt és mindenhol tele voltak a restik. Már 7 órakor kiülnek az emberek a teraszokra és isznak. Esetleg vacsoráznak is. A belvárosban koncentrációk a felső tizezrek társasága. A legelőkelőbb a Wagner vendéglő. Gyönyörűen terített asztalok, habfehér abroszok, tiszta szalvéták, előkelő „eszcajg” és kitűnő sör. A Wagner „barnája” jobb mint a Szalvátor. Ha hívós az idő, a pincében isznak az emberek. Ez a novisadi „Pauláner-keller”. A vacsoraidő alatt szorgalmasan táplálkoznak a vendégek, 7 és 8 óra között csak szolid társaságot látunk, egy-két spizbürgert is, akik idejárnak vacsorázni. A nagy munka tulajdonképpen csak a színház és mozi után kezdődik. Akkor jön a rumli. Novisad eleganciája „slaftrunkra” jár ide.

Éjjel szorgalmasan kitartanak az emberek, a szolidabbak azután hazamennek aludni, a feleségek ugyan szeretnének maradni, de a férjek már álmosak, mert holnap korán kell felkelniük és irodába menniük.

Egy óra felé betámolyognak a spiccesek. Ezek már nagyhangok. Mindjárt két litert is rendelnek egyszerre. Mi csak a két decinél maradunk, szolidak vagyunk. Két óra felé már potenciált hangszálakkal rendelkező vendégek sompolyognak be. Vannak, akik azzal rontanak be, hogy:

— Razzlaz!

Ezek a pityókások, a jámbor garázdák, akik rendőröknek képzelik magukat. Ha azután látják, hogy a vendégek nem moccannak, összepusztítják és brudert isznak mindenkiel. Az érzelmesebbek pityeregnek is. Jajgatnak és lelkiismeretfurdalásokat kapnak, mit szól majd a feleségük, ha olyan későn jönnek haza?

Reggel felé már mindenki részeg. Csak a Wagner nem. Ő a hatalmas szál legény, a diktátor, aki állandóan józan. Záróra felé udvariasan és kedvesen tessékeli ki éjjeli vendégeit:

— Gyertünk aludni!

meg így egyszerűen: „téged meglátni és megszeretni, nekem pillanat műve volt.” Még csak azt sem írhatom meg, hogy szeretem

Néhány szó után még következhet ez. — Egészen elveszítettem minden bátorságomat. Tegnap még olyan semminek tűnt elém az egész levélírás, — ma valóságos feladat, — amit nem is olyan könnyű megoldani.

Férettem toltat, papírost és vídamságot erőltetve kiléptem a verandára.

Már terítve volt a reggelihez. Atyám jókedvű volt. A reggeli lapokból olvasott hírekhez fűzte megjegyzéseit. Vidám volt, mert az ismerősei közül senkinek halálhírére nem olvasta.

Aztán arról beszélt, hogy új káplánt kapunk. Édesanyám is hallott már róla. A hír gyorsabb, mint az ujság. Eleinte csak beszélnek róla, — míg végre a lapokba is belekerül. Örültünk, hogy ismét betöltik a káplán állást. Hosszu ideig tartott ugyanis az üresedés.

Kevesen mennek a papi pályára, mondá atyám. A családi nevelés mély és őszinte vallásossága inspirálta valamikor az ifjúságot a hivatásra. Napjaink bölcselési és gazdasági szelleme itt is érezhető; ámde annál bizonyosabb, hogy aki ma lép a papi pályára kora ellenére követi szíve, lelke hajlamát.

Érdeklődünk a Wagner testvérekénél, mikor járnak legtöbbször a vendéglőbe?

— Az esti órákban van a legnagyobb forgalom. Különösen vasárnap. Délben nagyon sokan jönnek „egy pohár barnára”, ebéd előtti tizórára. Mégsem olyan a forgalom, amilyen lehetne, a pénzhiány mégis csak érezhető. Érdekes különben, hogy a forgalom télen sokkal élénkebb, mint nyáron. Sokan vannak, akik télen reggel 5 óráig is elmúltak, de nyáron már 2 óra felé sietnek haza, mert „röstellik, hogy reggel jönnék haza”. Két óra után már világosodik és nem akarnak reggel hazamenni. Télen igen, mert akkor még sötét van reggel.

A Fehér Hajóban

Ez Novisad legrégebbi vendéglője. Már 1848-ban ismerték. Amikor a 48-as harcok idején Percel tábornok Petrovaradinban táborozott, a szerb seregek Sztratirovics alatt Novisadon, az akkori Ujvidéken gyülekeztek. Percel akkor bombázni kezdte Ujvidéket és a „Fehér Hajó” volt az egyedüli épület a belváros területén, amely épségben maradt. A szomszéd épületek mind leégtek és összedőltek, köztük a „Zöld Koszoru” is, a mai Szloboda szálló. A „Fehér Hajót” tehát már akkor kímélték és a monda szerint Percel az ismert borbarát taktikából nem akarta összelövetni a hirneves vendéglőt, a melynek már akkor a legjobb borai voltak. Percel a Fehér Hajóban akarta megtartani az u. n. győzelmi lakomát. Nem tudjuk pontosan, hogy sikerült-e akkor a „kuruc generálisnak” bevonulnia, de annyi bizonyos, ha bevonult volna, már akkor is ott találta volna a Fehér Hajóban Polit Györgye tüzoltóparancsnokot este 8-tól reggel 3-ig. A sok tüzeset mellett úgy is szűksége lett volna reá.

A „Fehér hajó” ezidőszent is Novisad legnépszerűbb vendéglője. Zurkovic's borai országos hírneű, a „traminer” valóságos fogalom, nem csoda tehát, ha a novisadi lumpok seregestül özönlenek a „Fehér hajóhoz.” Ha későn éjjel a város bármelyik pontján két ember találkozik, akik tovább is mulatni akarnak; rendesen ilyen párbeszédet hallunk:

— Hová menjünk?

— A Fehér hajóba.

Egy óra felé alig lehet helyet kapni. Minden asztalnál ott ülnek már a törzsvendégek. Birák, ügyészek, ügyvédek, tanárok, kereskedők a felső tizezrek intellektuel elemei.

A mámor kategóriái

Itt aztán van alkalom a megfigyelésre.

Amikor a traminer érezetűni kezdi erjét, amikor a szemek csillogni kezdenek, a száj vibrálni, az orrok pirosodni. A becsipés hét féle típusát ismerem meg itt, ahogy egy hirneves író is mondja: a beszédést, az erzelést, a garázdát, a nevetőt, a hazugot, a politikust és a némát. A beszédés, alighogy egy kicsit beszopott, rákezdi a beszédet. Innen kezdve aztán állandóan beszél és beszél, beszédozva tücsköt-bogarat, olyan történeteket mesél, melyeknek sem eleje sem vége, állandóan tósztol és szónokol s mikor azután észreveszi, hogy senkisé hallgatja, makacsul maga elé beszél, és valaki mégis csak odafigyelne. Az érzelmesek nem a gyomrába, vagy agyvelejébe, hanem a szívébe száll a bor. A jelenlevők mindegyikét külön-külön beszélgetésbe vonja és magyarázza, hogy mennyire rosszul esett neki, hogy akkor emez amaz meg amaz történet, hogy őt mindenki félreismeri, pedig a szíve olyan lágy, mint a vaj vagy a libázsir; végül azután könnyekre fakad és magához öleli a társaság összetagjait.

A garázda a beszédekét komor gyanakvással hallgatja mindenkiben ellenséget sejt, társalgás közben hirtelen felugrik, az abroszt a rajta levő italokkal lerántja és gyilkos szemekkel méri végig társait. Amikor azután csillapítja és ellökődik a dulakodásban rendesen két szék közé esik és a helyszínen elalszik.

A nevető már az első korty bornál elkezd röhögni. Bármint is szólnak hozzá, rettenetesen kacag s ha véletlenül bor van a szájában, amikor megszólítja, nevető görcsökben fetreng és a bor úgy freccsen ki orlyikain akárcsak a szódavíz a csöből. A hazug állandóan füllent. Frontbeli hőstetteit traktálja, nagy és titkos szerelmét szellőzteti. A politikus csak a hazáról beszél. Minden második szava „Lepa naša domovina.” Végül a zsidókat szidja, csak a mellette ülő cimborájának mondja: „Te vagy az egyetlen derék zsidó, édes komám!”

A néma csak ül, hallgat és iszik. Egy szót nem szól egész este. Ha megököd, oldalra dől és tovább iszik. De nem szól. Még akkor sem, ha már alszik.

Harsányi Zsolt is úgy definiálta egyik tárcájában a részegség különböző fajtáit; a „Fehér hajóban” is ugyanezeket a típusokat látni. Ez a legérdekesebb hely Novisadon. A becsipett emberek megfigyelőhelye. Beobachtungsposten.

A „Linde” és a Fehér ökör

is egyike Novisad legrégebbi vendéglőinek. Odajárnak a nagy lumpok, akik a női zenekar hangjai mellett akarnak mulatni. A Krémer bácsi bérlí az elegáns helyiséget, Zurkovic's szállítja a

traminert és az „asztalit.” Itt is csak világos reggel kezdenek szállingózni — hazafelé.

A Fehér ökör a novisadi kuglizók találkahelye. Már ötven esztendeje kugliznak a Fehér ökörben. Itt vált híressé a régi magyar nóta:

Jaj nekünk, jaj nekünk...

Szomorú történetünk...

Ezt a nótát húzza a cigány azok ülésbe, akik a parti élvezet... különösen nyáron éleik a forgalom; amikor máshol már záróra van, ide rándulnak ki a Futaki ut diszkrét csendjébe. Az udvarias Verébhez.

Novisad mulatók ifjúsága a többi vendéglőt sem hanyagolja el. A fürdővendéglő is roppant népszerű nyári délutánokon és esteiken, ahol az atléta terméti Antonovics készíti a kitűnő halpaprikást. Csak itt tudnak igazi magyaros halászlét készíteni. S van aztán még egy sereg jó öreg kocsmá. A Maros vendéglő, a „NAK” birodalma, a „Lövede”, a „Lovacski Dom” és a sok száz novisadi kurtakocsmá. Mindenhol isznak. Mindenhol mulatnak. Ez Novisad éjjel. K. A.

Az új vámtarifa tegnap lépett életbe

A tegnapi hivatalos lap közli az „Általános behozatali és kiviteli vámtarifáról” szóló törvény szövegét, amely a kihirdetés napján lépett életbe.

Az új vámtarifa szerint a kiviteli vámok aranyban értendők, amelyekre ugyanugy fizetendő ázsói, mint a beviteli cikkekre.

Kiviteli vámok

A kiviteli vámtarifa szerint a következő vámok fizetendők: gabona 130, rozs 080, tengeri 015, cukorrépa 2, aszalt szilva 020, opium 65, lovakor szerint 4—16, bárány 250, kecske 160, szarvasmarha 320, (100 kilónként) vágott baromfi 4, tojás 8 marhabőr 80, bárány és kecskebőr 1650, szarv 16, csont 8, kender szabad, ócska vas 8, ócskaréz 40, épületfa 080-5, dinár.

Behozatali vámok

A minimális tételt a földművelés termékei után fizetik. Rizs minimális tétele 16 din. A déligyümölcsre 10—100 százalékgig emelték fel a vámtételt. Kávé 80 din., liszt 10 din., az erős alkohol italoknál 50 százalékgal emelték fel a vámtételt, a cukor vámjá változatlan maradt. Felemelték azonkívül a gyapjuszövetek vámját 30—50 százalékgig, az üvegét 30—50 százalékgig, a vasét 20—50 százalékgig. Automobilok után az érték 30 százaléka fizetendő.

A fényűzési vámtételeket eltörölték. Egy arany dinár 12 papir dinárnak számítatik.

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,
Njegoeva ul. (volt Andrássy u.) 9.
Olcsó szalmakalapok
nagy választékban.
Viszont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez
Tanuló leány felvétetik.

Tőzsde

Zürich, 1925 június 20.

Beograd	8.96	Berlin	122.60
Páris	24.32	Bécs	0.0072
London	25.03	Budapest	0.0072
Newyork	515.—	Prága	15.25
Brüsszel	24.15	Bukarest	2.37
Milano	19.50	Szofija	3.75
Amsterdam	206.20	Szaloniki	—

Novisadi terménytőzsde

1925 június 20. (Hivatalos jegyzések)

Buza

amerikai 79, Rosafe beogradi paritás
kötés 455, 1000 mm
amerikai Rosafe novisadi paritás
kinálat 440

Tengeri

bácskai fővonal kinálat 185, kereslet 180
szeremi kereslet 185

Buzaliszt

kenyerliszt mintázott kötés 460, 100 mm
Irányzat: változatlan

Atyám mindig tisztelettel beszélt a pap hivatásáról, de nagyon szigorú volt velük szemben. Szívesen hallgatta tanításait és olvasgatta a bibliát.

Olyan papokra van szüksége a népnek, kikről Krisztus azt mondja: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket.” (János 15. 16) Fiam! én az emberi tökéletesség magaslátán járó papokat szeretem. Akik élnek a tanítást, — nem azokat, kiknek száján nem fogy el a jó tanács, — de hasonlóan a falu végén álló utmutatóhoz, mutatják az utat, — de ők helyben maradnak.

Mindenkinek élni kell azt az életet, melyet helyesnek felismert, — de leginkább kell ezt tenniük azoknak, kik a nép vezetésére hivatvák.

Csak azokat követjük, a kiket szeretünk, már pedig a tökéletest szeretjük legjobban és tőle tanulunk legszívesebben. A nép műveletlensége oka annak, hogy az emberiség erényekben annyira elmaradt. Nincsenek nagy, fölemelő érzései, melyek egy tengely köré sodornák a nép lelkének neme-sebb ösztöneit, vágyait. Korunk nem kedvez a magasatos érzelmek hullámos feltöréseinek. Ki-ki magának! ez a jelszó. Hol vagyunk Kanitól, — hát Krisztustól? ...

Az új káplánnak jó híre van.

Csendesen megeredt az eső. A szik-

kadt föld mohón itta be az esőcseppeket. A fák alázatosan hajtották le leveleiket. A virágok örömkönnyekeket sirtak. . .

Szobámba mentem. Képesladot írtam Bellának.

Néhány sorban megkértem, hogy levelet írassak, mert nagyon sok a mondani valóm.

Délelőtt hegedültem. Wagner Nászinduló-ját és Karmant játszottam.

Atyám a verandán olvasgatott. Halász: „Egy letűnt nemzedék”-e volt előtte. Kedvenc könyve. Még a Nyugatban olvasgatta. Majd külön is megvette. Dél felé kimentem hozzá.

— Te mondatd fiam tegnap este, hogy Aage Madelung azt írja valahol, hogy „visszanézni nem szabad.”! Én mégis úgy érzem, hogy nekünk többször vissza kell tekintenünk a múltba. Erre Halász könyve nagyon jó. Mert nem szabad elveszítünk az összeköttetés azokkal, kik előttünk jártak. Nem szabad elfelejtenünk a XIX. század nagyjait. Ugy kell őseinket tisztelnünk, mint azt a japánok teszik, kik minden sikert az ősök támogatásának köszönnek, — ami az átöröklés törvénye szerint teljesen igaz.

— Bella holnap megkapja a levelező lapot.

Vajjon válaszol-e?

Földvári János.

HIREK

Hideg, meleg, melegebb...

Amikor nyolc esztendő voltam, akkor szoktunk játszani a „hideget” és „meleget”. Valaki egy tárgyat rejtett el valahol s nekem meg kellett azt találni. Ha messze távolodtam el a rejtékhelyről, azt mondták „hideg”, ha közelebb jutottam hozzá, azt mondták hogy „meleg” vagy „melegebb”, ha pedig már ott volt valahol az orrom előtt a szeptichli vagy a rézkrajcár, azt ordították, hogy „legmelegebb” vagy „tűz”.

Ez a jdték jut eszembe, amikor a meteorologia jelentéseket olvasom. A hivatalos és nem hivatalos időjós-lások. Szinte belemelegsznek az urak az idő magyarázatába. Hogy holnap szép idő lesz, ha nem lesz rossz idő, de esetleg rossz idő is lehet, ha nem lesz szép idő. Viszont nincs kizárva, hogy a napflekkek miatt tartós lesz a hideg abban az esetben ha nem lesz elegendő meleg, hogy a meleg melegének melegege melegen melegítse a melegített meleget. De hideg is lehet, ha a hideg hidegségnek hidege nem hidegíti hidegen hidegen a hideg hidegének leghidegebb hidegét. Olyan ez az időjós-lás, mint az a bizonyos nürnbergi szá-már, amelynek farka a barométer. Ha a számar jarka nedves, akkor esik, ha száraz, nem esik, ha láthatatlan, akkor ködös, ha látható, akkor derült, ha ködös, akkor derült, ha fagyos, akkor fagyott, ha zuzmardás, akkor deres, ha piros, akkor veres. Nem lehet kérem az idővel packázni. Az mindig ellen-zékli. A múltkor egy bécsi tudós meg-mondta, milyen lesz a nyár. Allandóan fog esni és a nyár borzasztóan hideg lesz. Eddig az egész világról hőhullá-mokat jelentenek esőről pedig szó sincs. Igazán nem értem a tudósokat. Milyen egyszerű volna időjós-lások csinálni! Például így: „A nyár általában kellemetlennek is ígérkezik. Szép idő is lesz, meg rossz idő is. A nap szépen fog sütni, többször el lesz borulva, ha esni fog, akkor nedves lesz a flaszter, ha nem fog esni, akkor száraz idő lesz. Viharok és szelek is lesznek, amikor szeles és viharos az idő, csendes és szélmentes lesz, ha nem lesz szél és vihar. A tél hideg lesz, ha pedig a hőmérséklet husz fokot fog mutatni a fagy-pont alatt, akkor nagyon hideg lesz. Enyhe lesz az idő, amikor nem lesz hideg és a hó csak akkor fog esni, ha havazás lesz.”

Ez asztán egy tótzíher időjós-lás. Pedig nem is kell nagy tudomány hoz-zád. A komoly és tudományos időjós-lás olyan, mint az a bizonyos fogantató a vasutl kocskiban, a „Toplo és ladno”. Ha hidegre igazítjuk, meleg lesz, ha melegegre igazítjuk, megfagyunk. Nem csoda, ha ilyen körülmények között az időjós-lás rejtelmes labirintusaiban meg-fagyunk. Még megtörténik egyszer, hogy a jégszekrénybe viszik a — hő-hullámat. A mai időjós-lás mellett az sem lehetetlen.

Vizsgák a beltéri elemi fiu-iskolában. A beltéri (katholikus) fiu-iskolában a vizsgák rendje a követ-kező: hétfő: előkészítő és I. osztály; kedd II. és az összevont II.—III. osztály; szerda III. osztály, csütörtök IV. a) osztály, péntek IV. b) osztály, szombat V. és VI. osztály. Az igazgatóság kéri a szülőket, hogy jelenjenek meg az évről vizsgán. Te deum június 28-án, vasárnap fél 9 órakor lesz.

Évzáró hangverseny. A Rosenzweig-növendékek évről hangver-senyét e hó 27-én szombaton este pont fél 9 órakor az „American Baar” termében tartják meg. Műértő közön-ségünk bizonyára a szokott érdeklő-dést fogja tanúsítani ezen zenei ma-gaslaton álló hangverseny iránt.

A talyigások figyelmébe. A novisadi főkapitányság felhívja az összes talyigásokat, akiknek iparengedélyük van, hogy nyolc napon belül jelentkezzenek a rendőrkapitányság 5. számú szobájában reggel 7 óra és déli 1 óra között, hogy felülvizsgálják ipar-engedélyeiket és utasításokat adjanak nekik.

Az önkéntes tűzoltók kert-i-mulatsága. A novisadi önkéntes tűz-oltó egyesület június 28-án, 53 év előtti alakulásának napján, felsze-relési alapja javára a Polgári Lövölde helyiségeiben táncal egybekötötti kert-i mulatságot rendez. A mulatság tartal-ma alatt egy kedvelt zenekar hang-versenyez. Belépődíj személyenként 10 dinár. A mulatság délután 4 órakor kezdődik és hajnali 2 óráig tart. Felül-fizetések köszönettel fogadtatnak.

Az olasz király leányának el-jegyzése. Rómából jelentik: Tegnap hirdették ki Mafalda hercegnő, az olasz királyi pár leányának eljegyzését Hes-seni Fülöp herceggel, Vilmos excsászár unokaöccsével. A menyasszony 22, a vőlegény 29 éves.

Dollár, — angol font, — sweiczi frank, — szerb dinár készpénzét ma-gyar mezőgazdákknál, a magyar gyár-iparban és árukereskedelemben heti 3/4 százalék kamattal gyümölcsöz-teli Magyarország békebeli legtekin-télyesebb, tőke legerősebb és leg-megbízhatóbb bankja: a Róth Bank, Budapest VI., Vilmos császár-ut 45. Alapítási év: 1906. 1071—1—12

Gazdák vándorgyűlése Sztari-Becsén. A Bácskai Gazdasági Egye-sület f. évi június hó 29-én, hétfőn Stari-Becsejen a staribecseji és szom-szédos gazdakörök bevonásával vándorgyűlést rendez, melyre a gazda-ügyünk iránt érdeklődőket ezuton is tisztelettel meghívjuk. Napirend: 1. há-romnegyed 8-kor indulás a szentmisére a gazdakörből, 2. 8 órakor Szentmise, 3. 9 órakor vándorgyűlés a gazda-körben. A vándorgyűlés előadásai: a) csantavéri Törley Bálint B-Topola az egyesület elnöke; Mezőgazdák helyzetéről, b) Kiss Lajos B-Topola, az egyesület igazgatóválasztmányi tagja: Újabb törekvések a többtermelés terén, c) Ott Fülöp ev. lelkes, a pasicsevői gazdakör tiszteletbeli elnöke: a bácskai talaj és annak trágyázása, d) Inhoff József Sombor, a gazdasági egyesület igazgatója: A gabonaiszögről és ellene való védekezésről. 4. Dében társas-ebed a gazdakörben. Előjegyzések legkésőbb f. hó 27-ig Schwandner Andor polgári iskolai tanár, gazdaköri titkárhoz intézendők. Kelt Somborban, Stari-Becsejen, 1925. évi június 18-án. Dr. Tyuriti Dávid, a gazdasági egye-sület elnöke. Dr. Balassa Pál, a gazda-kör elnöke.

Orvosi hír. Dr. Müller Andor v. kórházi sebészorvos rendelését Duna u. 4. I. em. 6. szám alatt foly-tatja. (Zadrúzna Banka palota. 1-3

Anyakönyvi kimutatás folyó évi június hó 15. napjától folyó évi június hó 22. napjáig. Született ösz-szesen 21 gyermek és pedig 13 fiú és 8 leány. Elhalt összesen 20 egyén és pedig: Bernadics Szelena 3 hónapos, Fradl Dezsóné szül. Szándits Angelina tanióón 52 éves, Kerác utónevet nem kapott leánygyermek 6 óra, Schrack János földbirtokos 59 éves, özv. Pus-kás Jánosné, szül. Szlavik Gizella 56 éves, Kolárov Pavle tanító 52 éves, özv. Farkas Jánosné szül. Katalin ? 86 éves, Popovits Dusan 2 éves, Vrbovszki Alekszander mészáros 62 éves, Milosevits Mirjana 12 napos, Bi-juklits Vaszlije 22 napos, Milits Da-nica 2 hónapos, Csurscits Mirko 10 hónapos, Czrylenica Josiph 10 éves (vizbefulladás), Pekár Jankó fűszeres 40 éves, Noszovits Jánosné szül. Dam-yanacz Kosza (Novi-Futog) 24 éves, özv. Jelenik Salamonné szül. Adler Adéla 78 éves, Béres György kovács-mester 49 éves, özv. Pápius Tósáné szül. Bogoszávlyevits Danica (Zsabaly) 65 éves, özv. Kozárov Tósáné szül. Kuzmánovits Katica 82 éves. — Há-zasságot kötött összesen 3 pár és pe-dig: Velykovits Andrija sofför és Bo-gicsevits Teodóra, Pusibrk Jován vá-rosi helypénzszedő és Sztánkov Zsivka, Sipin Pája földművelő és Teodorovits Miléva.

Rettenetes zivatarok Orosz-országban. Moszkvából jelentik: Egész Oroszországban rettenetes viharok és zivatarok dúlnak. Az Altáj vidékén 28 embert agyonsújtott a villám, 130 ház elpusztult.

Beteg ajapán császár. Tokió-ból jelentik: A japán császár súlyosan megbetegedett. Az udvar kívánságára orvosi konziliumot hívtak össze.

A kivándorlók figyelmébe. A szociálpolitikai minisztérium zágrebi kivándorlási ügyosztálya a következők közlésére kérte fel szerkesztőségünket: A newyorki SHS kivándorló kiren-deltség közlése szerint számos SHS kivándorló, akit Ellis Islandban vala-milyen oknál fogva visszatartottak, már csak akkor kéri a hivatal közbenjárá-sát, amikor az amerikai hatóságok már elhatározták visszaküldését Euró-pába. Ilyen esetben a hivatal közben-járása természetesen már nem lehet eredményes. Felhívjuk ezért a kiván-dorlókat, hogy Ellis Islandban való visszatartásuk esetén haladéktalanul lépjenek érintkezésbe az SHS kiván-dorlási kirendeltséggel és kérjék köz-benjárását.

Ártatlanul vádolták felség-sértéssel. A novisadi törvényszék büntetőtanácsa tegnap tárgyalta Fasl Péter mokrini földműves ügyét, akit az ügyészség felségérséssel vádolt. A teg-napi tárgyaláson beigazolást nyert, hogy Fasl Péter nem használta a fel-ségérséte kifejezést és ezért a bíróság felmentette a vád alól.

A beogradi rendőrség beha-tolt az Ujságírók klubjába. Nagy felháborodással tárgyalják Beogradban a rendőrség brutális támadását, amely tegnap történt az Ujságíró Klub ellen. A rendőrség a házárjátékok akarja letörni, amely most a beogradi klub-bokban nagy mértékben folyik s egy ilyen razzia alkalmával szuronyos rend-őrök hatottak be az Ujságírók klubjába is, hogy házárjátékosok után kutassan-nak. Történetesen ugyanakkor a kül-ügyminiszter rendezett egy ünnepi vac-sorát Voh Ten német írónt tisztele-tére. A rendőrség azonban nem igen törődött a külügyminiszter jelenlétével és az egész klubhelyiséget átkutatta és felforgatta. Miután aznap nem folyt já-ték a klubban, a rendőrség családottan távozott. A Jugoszláv Ujságírók Egye-sülete a rendőrség brutális és izléste-len fellépése miatt tiltakozott a kor-mánynál és a legmesszebbmenő elé-g-tételt követel.

A belügyminiszter Cirkveni-cára utazott. Zagrebból jelentik: Makszimovics Bozsa belügyminiszter Zagrebba érkezett, ahol rövid ideig tartózkodott és ezalatt a rendőrségi in-tézményeket tekintette meg. Zagrebból a belügyminiszter feleségével együtt Cirkvenicára utazott, ahol a miniszter neje hosszabb ideig fog tartózkodni.

Szerelmi dráma. Lugosról je-lentik: Véres szerelmi dráma játszódott le egy Karánsebes melletti kis község-ben. Tatuen János 16 éves fiatalember szerelmi féltékenységből revolverral le-lötte Maresen Anicát. A többszörös házassági ajánlatra a lány nem akart igenlő választ adni s a fiú azért kö-vette el a véres tettet. A hatóságok megindították a vizsgálatot.

Dollár, — angol font, — sweiczi frank, — szerb dinár készpénzét ki helyezi budapesti bérházakra és magyarországi mezőgazdasági nagy-birtokokra I. helyü jelzálogbiztosít-ékkal évi 32 százalékamattal Magyarországon békebeli legtekin-télyesebb, tőkelegerősebb és leg-megbízhatóbb bankja: a Róth Bank Jelzálog - Osztálya Budapest VI., Vilmos császár-ut 45. Alapítási éve: 1906. 1070—1—12

Egy diákleány titokzatos öngyilkossága. Bukarestből jelentik: A napokban az egyik bukaresti diák-onthonban titokzatos körülmények kö-zött megmérgezte magát Ivan Alexan-drina negyedéves tanárjelöltő. Tíz óra tájban nyöszörgések hallatszottak a diákleány szobájából. A berohant koléganók azonban már nem tudtak segíteni az utolsókat vonagló leányon. Az öngyilkos leány nem hagyott hátra levelet, melyből meg lehetne állapítani az öngyilkosság okát. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

Az „Achilles kerékpárosklub” társasvacsorája. „Achilles” kerék-páros klub f. hó 27-én (szombat) este 8 órai kezdettel az egyleti helyiségben (Maros vendéglő Futoski put 71) Ma-tics Dusan védnöke és Rogulya Milos diszelnök urak tiszteletére, társas vac-sorát rendez, melyre az egyesület tagjait ez uton tisztelettel meghívjuk. Egy teríték ára: 30 dinár. Előjegyezni lehet, Polyakovics István alelnöknél, Gregec Urbán titkár helyettesnél, Pa-czik István pénztárnoknál, Hoffmann Fülöp kapitánynál futoski put 12. Kojov-Otta János háznagnál, Alexan-der vál. tagnál Forgács üzlet és este az egyleti helyiségben, s 8—10 óráig a háznagnál.

Hőhullám Hercegovinában. Mostárból jelentik: Az utóbbi napok-ban rettenetes hőség uralkodik Mosz-táron. A termés nagy része leégett s a lakosság a legnagyobb inség előtt áll. A főispán a kormányhoz fordult se-gítségért.

Dollár, — angol font, — sweiczi frank és szerb dinár átutalásokat kamatozó folyószámlára elfogad és azt évi 32 százalék és 36 százalék között gyümölcsöz-teli Magyarországon békebeli legtekin-télyesebb, tőke-legerősebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Budapest VI., Vilmos császár-ut 45. Alapítási éve: 1906. 1072—1—12

Zsirszódát ivott. Fuchs Stefá-nia Uspenzka utca 22. számú házban lakó nő tegnap zsirszódát ivott. Vallo-másában azt állítja, hogy tejet akart inni, ami a zsirszódás bögre mellett állott egy bögrében és véletlenül itta ki a zsirszódát. Állapota nem súlyos.

(x) **A kanális tulodalán,** Temerini-uton, a **Lisic ujjfalepen** mélyen le-szállított árak mellett beszerezhető min-dennemű építő anyag, de különösen kerítéshez szükséges **tölgyoszlopok, deszkák és lécek.** 711

A vihar feldöntött egy sze-mélyvonatot. Newyorkból jelentik: Hachestoron közelében az orkán fel-döntött egy személyvonatot. A vonat a töltésről lezuhant. A száznolcvanöt utas közül harmincnolc halott és nyolcvan sebesült. Az utasok között sok jómódu német volt, akik hajón Breniába és Koblenybe akartak utazni a rajnavidek millenárius ünnepségére. Ezek legnagyobb része súlyosan megsebesült, a halottak is mindnyájan német származásúak.

(x) **Osztályorszjegyek kaphatók: Vojv. Ker. Ügynökség, Kr. Petra 29.**

Kerítő rendőrfelügyelet alatt álló leány. Szabó Verona Szalonka utca 22. szám alatt lakó nő tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy a vele szemben levő házban lakó Moho-rics Jekoszlava rendőri felügyelet alatt álló nő délelőtt átjött hozzá és azt az ajánlatot tette neki, küldje át 12 éves leányát hozzá, ahol egy ur várja a leányt, aki ez esetben 1000 dinárt ad neki. Szabó Verona az ajánlat után kiutasította Mohovics Jekoszlavát és az esetet feljelentette a rendőrségen. Szabó Verona kislánya azt vallotta a rendőrségen, hogy öt kétszer hívta magához Mohorics Jekoszlava. A rendőrség azon-nal beidézte Mohorics Jekoszlavát, aki beismerte, hogy Szabó Veronának tett ajánlatot, de a kislányt nem hívta ma-gához. A rendőrség kerítés miatt elő-zetes letartóztatásba helyezte Moho-rics Jekoszlavát.

A villany gyorsfőzők megje-lenése a novisadi piacon általános fel-tűnést keltett. Óriási tömegek tolonga-nak naponta a Wagner ház kapujában elhelyezett asztalka előtt, ahol a prak-tikus gyorsfőzőket, rendkívül jutá-nyos áron árúsítják. A kis masinák nélkülözhetetlenek minden háztartás-ban, mert sok időt és tüzelőanyagot spórolnak és ezideig mindenhol a leg-jobbban beváltak.

Repriz! Apolló június 20-21. Repriz!

„Aki mer, az nyer!”

(Ausgerechnet Wolkenkratzer)

Harold Lloyd legnagyobb filmatrakciója. — Előadások: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

VASÁRNAP

Dráma

Két csendőr megy a hajnali verőfényben, mint a szigorúság jelképe. Két töltött puskát a vállon, fényes zárvázzal, benne a hirtelen-halál. Két csendőr, ki keményen lépked. Egy-kettő, egy-kettő...

Előttük egy méternyire nem-ellen-szenves, jól-öltözött, ösztövére öregur. Szeliden, megadóan lehajtja fejét. Orra nyergén arany-csüptető. Törékeny testével bandukol. Egy-kettő, egy-kettő...

Háta mögött érzi az erőt, a hatalmat, a megtorlást. Nem fordul hátra. Tudja, mi van ott. Csak megy-megy ütemesen, engedelmesen.

Mellékkucán találkozom velük, reggel. Ugy látszik, tapintatból vezeték erre szegényt, hogy szemet ne szurjon a szájtáti tömegnek. De így is sokan követik őt, cselédek, kik a piacról jönnek, uccagyerekek, kik mindent látni akarnak, meg én, ki nem vagyok jobb náluknál.

Érdekel a friss dráma, mely most keletkezik és évek múlva, vagy évtizedek múlva ér majd véget, ki tudja, milyen tömlőben, vagy vesztőhelyen. Figyelem az öregurat. Gondolatokba süpped, már nem lázadzik, úgy lépked, mint a csendőrök. Izgatottnak sem látszik. Csak ép szemehéja rángatózik kissé, csak ép szeme alatt vagy egy málnapiros folt, a rettenetes lelki-tusától.

Nem tekint ránk. A földre süti szemét. Olykor kemény kalapja szélével babrál, mintha le akarná kapni, arca elé szoritani, hogy ne lássák gyalázatát, mint azok a gonosztevők, kik az újságírói fényképezőgépek előtt ezt a kétségbeesett, nagyon emberi mozdulatot teszik.

Hosszu az út. Egy mellékkucca, aztán még egy, aztán még egy. Időm van töprengeni. Vajjon mit művelhetett? Nem hiszem, hogy gyilkolt, hogy ezzel a vékonyka kézzel fojtott meg valakit. Talán csak sikkasztott. Deszeme sunyi nézésében, főképp pillái remegésében van valami leirhatatlan alattomos és porcellán-fehér füle peremtelen, mint a nagy bűnösöké. Lehet, hogy méreggel emésztett el valakit, ez a legvalószínűbb, az örökség miatt, kávéba keverte a ciankálit, melyet a gyanútlan áldozat fölhörpintett.

Még nála van az aranyóra, melyet pár perc múlva majd elvesznek tőle. Keze szabad, nincs megláncolva. Nézi, hány óra. Bámul egy virágcserepet, mely az ablakpárkányon virul, tüdejébe szívja a levegőt mélyen, utoljára, a szabadságot. Egy fordulónál lopva felém pillant, látja szememben az emberi részvételt s mintha hálát rebegne, mintha mondani akarna valamit. De tovább baktat. Mögötte a csendőrök. Egy-kettő, egy-kettő.

Egy épülő ház állványai mellett haladtak, mikor olyan dolog történt, melyet soha életemben nem felejték el, mely izgalmasabb számomra a mozik minden lélekzetállító rendőrhajszájánál. Az öregur sarkon fordult s igen könnyősen és magától értetődően benyitott egy szemüveges boltba.

Azt vártam, hogy a csendőrök rögtön lekapják puskájukat és utána lövnek. De nem tették. Kötelességérzetük-től vezetettve meneteltek, úgy, ahogy eddig. Egy-kettő, egy-kettő.

A réműlettől megbabonázva, a szégyentől pironkodva gyökeret vert a lábam. Ki-ki ment a maga útján. Szemem elől eltűnt az öregur is, ki bizonyára észre sem vette maga mögött a két csendőrt s a két csendőr is.

Ez a dráma tehát csak az én lelkemben játszódott le, minél fogva azok a ragyogó észrevételek, azok a mélyértelmű, lélektani megfigyelések, melyekkel kísértem, tárgytalanoknak tekintendők.

Velem gyakran mesélik ilyesmi. Nyilván másokkal is. K. D.

Hirdessen a Délbácskában!

EZ NOVISAD

A rémhírek városa

Ez Novisad. A petrovaradini óriás-kigyó még ki sem mult abban a söröspohárban, amelybe belecsapolták a Winkle söntésében, máris újabb rémhírek borzolják ég felé a jámbor olvasó hajszálait. *Két csendőr megölt egy leányt Iregen, aztán félholtra verték a szerencsétlen nő vőlegényét csak azért, hogy az magára vállalja a szörnyű gyilkosságot*, — mondja jól-értésült Uriember uton-utfélen, aztán ünnepélyesen esküt tesz értesültsége megbízhatóságára, majd továbbrohan és öt lépés után előről kezd: *Két csendőr megölt egy leányt...* és így tovább. Egy félóra múlva a városban már mindenki tud részleteket és egy órával később kétszázán tudnak arról, hogy az egyik csendőr bajonettjével öngyilkosságot akart elkövetni, de a fegyver csütörtököt mondott, mert elefejtették kiköszörölni. Aztán mi jön? A jámbor és gyanútlan novisadi újságíró rohan a telefonhoz és kedvezményes 15 dináron felhívja Iregét. A községi előjáróság kategórikusan kijelenti, hogy a csendőr nem lőtt bele a boa constrictorba, illetőleg a söröskancsó-nak eszeágában sem volt elkövetni öngyilkosságot akkor, amikor a szóbanforgó leány az iregi erdőn keresztülmenve a távirópóznákon számolta, hogy szeret... nemszeret... Ez Novisad, a rémhírek és a rémhírterjesztők városa...

Sajtódsungel

Van ilyen is. Néha mulattatóbb egy Max Lindernél és sokszor jobban belásáppad az ember a réműlettől, mint ha Harry Piel halálúgrásait nézné az Apollóban. Például ilyeneket olvas az ember az egyik helyi lapban: *Ugy hallgat, mint...* Na, hogyan, kérdezné a nyájas olvasó? Hát úgy, hogylis mondjuk, hogyan is? Nincs módunkban folytatni ezt a költőinek éppen nem nevezhető hasonlatot. Az illem az írásban is kötelez. Az újságírásban is. Az a sajtó azonban, amely a nyilvánosság teljes kizárásával, kizárólag házi használatra jelenik meg, megengedheti magának azt a „lukszust”, hogy lapja valamelyik hasábján befejezi a fentti hasonlatot. De gyereünk tovább. Egy másik, helyben megjelenő lap ilyeneket kockáztat meg: *N. N. a közismert bosnyák napszám...* Hát ilyent még nem láttunk. Egy közismert napszám? Szent Habakuk, hát hol vagyunk, hogy itt már egy bosnyák napszám is közismert? Hát vagyunk mi egy empórium? Egy főváros? Szépen vagyunk, sőt annál kevésbé vagyunk, mert ugyanezen, meg nem nevezett lap tegnap újabb adalékokat szolgáltatott a sajtódsungel illusztrálásához, mondván, hogy a szerencsétlen véget ért *„Pekár Jankóba négyszer szurkát bele a borotvával”*. Legjobb tudomásunk szerint a borotva egy a magánhasználatban, mint a sajtógyakorlatban nem mint szuró, hanem mint vágó-illetőleg borotválóeszköz szerepel. Azt azonban sohasem tudtuk, hogy szurni és lehet vele. Legfeljebb *szemet szur* az embernek az ilyen beretva, amellyel errefelé szédítik a jámbor olvasót. Egyet azonban mégis megengedünk. Ha szurni nem is lehet ezzel a csodaborotvával, *port hinteni* mindenesetre lehet vele. A közönség szemébe tudniillik.

Amundsen-fagyhalt

Ez még nem Novisad, ez csak lesz — Novisadon. Az Amundsen sarkutazása óta, de a nyár által amugyis népszerűsített jég iránt érzett tiszteletük jeléül a Wagner-pincében néhány napja felfedezték az *Amundsen-fagyhaltot*. A kétségtelenül kitűnő készítményt egyelőre még nem szolgálják fel, mert az időjáráson észlelhető katharus ezt egyelőre lehetetlenné teszi, a „tipp” mégis nagyon jó, s most a Wagner-pince környékén aggodó reménységgel várják a kanikulát. Ha Amundsen visszaérkezett, talán a kanikula is visszatálal...

Ez is Novisad!

Az ablakod alatt elsétál egy mindenképpen nagyon csinos leány, aki kék bluzt és sárga aljat ölt erre az alkalomra. Tizenöt perc múlva ismét látod, de ekkor már szürke kosztümben ékeskedik, hogy egy újabb negyedóra múlva már patyolatfehérben tássad pompázni. A változat, hogy végképpen megdöbbenj, két óra alatt alig tizféle. Ez is Novisad. De hogy lehet ennyit sétálni? (x)

Sport

A NAK felkéri összes tagjait és a footballistákat, hogy ma reggel 8 órakor a klubhelyiségben gyülekezzenek, ahonnan kivonulnának a temetőbe Breznik Sándor sírházhoz.

Az országos bajnokság elődöntőjének bírái. Szuboticán a Bácska—Gradjanski mérkőzést Ruzsics beogradi és a Beogradban eldöntésre kerülő Slavia—Jugoslavia mérkőzés Felber sarajevói bíró vezeti.

A mai program. A NAK pályán a SAND mutatkozik be hosszú idő után ismét. A subotica csapatnak mindig jó híre volt nálunk és ezerral talán még nagyobb az érdeklődés a SAND iránt, mivel legutóbbi eredményei nagy formáról tanuszkodnak. Különösen a védelméről keringenek csodás hírek, amelyek valószínűleg nem alaptalanok, mivel a Bácska védelmével szemben a SAND védelme került legutóbb a suboticaival vívogatottba. Beleszlin—Kovács hátvédpárt jól ismeri közönségünk, hisz nem egyszer álltak már útját a novisadiak győzelmének. Siflis kapusról elég annyit, hogy Virágnál is jobb. A NAK csatársora tehát nagy probléma előtt áll. A győztest mi a NAK-ban látjuk, de csak klasszikus küzdelem után nyerhet ezutal. A mérkőzés hat órakor kezdődik a NAK pályán, bíró Vékes Dezső lesz. — A Karagyorgye pályán a Jugoslavia tartalék legénysége játszik a Vojvodina II. ellen. A beogradi csapat fiatal játékosai egytől-egyig első klasszist képviselnek, amelynek a Vojvodina II. nem lesz komoly ellenfele. Ez a mérkőzés fél hat órakor kezdődik, bíró Simonyi lesz.

Hazárdirozik a Jugoslavia. A beogradi bajnoknak a fejébe szállt a Hajduk elleni győzelem, mert a mai mérkőzést annyira biztosra veszi, hogy három tartalékát szándékozik az osijek-i Slavia ellen beállítani. A „Sportista” szerint Petrovics, Markvics és Jovanovicsot nem szerepelteti ma a Jugoslavia. Csak azután baj ne legyen.

Az „Achilles kerékpáros klub” hétfőn este fél kilenc órakor igen fontos ügyben megbeszélést tart a klub helyiségben. Kérjük a vezetőség és a választmány pontos megjelenését.

Jugoslavia (Beograd) — Slavija (Osijek) mérkőzés lesz vasárnap Beogradban. Az országos elődöntő elé várakozással tekint Beograd sportközönsége, bár Jugoslavia győzelmét jósolják, mégis a footballban előforduló meglepetés nincs kizárva. Szuboticán a Bácska játszik a Zagrebi Gradjanski ellen.

A DFC kizárta csapata kitűnő magyar kapusát, Koreint. Amint hírlik, a prágai csapathoz most Vrdjuka kapus gravitál.

A DFC Zagrebben. 28- és 29-én Zagrebben játszik a nagyhirű prágai csapat, első nap a HASK, másnap a Gradjanski lesz az ellenfele.

Dalmáciába megy a NAK augusztus végén. A novisadi bajnok miután a kerületi bajnokság döntőjébe is bekerült, igen jó nevet szerzett magának. Ennek köszönheti, hogy a dalmáciai egyesületek szintén szívesen látják a NAK-ot vendégül. A dalmát turát néhány nap alatt perktuálják és ma már fix mérkőzések vannak lekötvé. Így két mérkőzést Dubrovnikban, egyet Gruzban és kettőt Splitben játszik a novisadi csapat. Részletekre még visszatérünk.

A Subotica Sport Zemunban játszik ma az Amatőrrel.

Ostmark—BSK 1:1 (0:0). Mindkét fél egyengén játszott.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralekban levő előfizetőinket és viszont-elárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

A hajózási szindikátus kamenicai hajójának új menetrendje. Noviszádról indul: 5, 6, 8:30, 11, 13, 15, 17, 19 és 20 órakor. Kamenicáról indul: 3:30, 5:30, 7, 9:15, 12, 14, 16, 18:30 és 19:30 órakor. Ledincére szükség szerint megy a hajó. Az új menetrend ma lép életbe.

DUNA VIZÁLLÁSA

Junius 11-én reggel	—	—	288
Junius 12-én	—	—	288
Junius 13-án	—	—	283
Junius 14-én	—	—	273
Junius 15-én	—	—	260
Junius 16-án	—	—	254
Junius 17-én	—	—	250
Junius 18-án	—	—	249
Junius 19-én	—	—	251
Junius 20-án	—	—	250

Piaci árak junius 19-én:

Vágómarha Ia	—	—	9.—10.50
Borju	—	—	12.—14.—
Sertés	—	—	13.—15.—
Malac 4—6 hetes	—	—	200.—250.—
Bárány	—	—	9.—11.—
Vágott hal	—	—	20.—25.—
Hal	—	—	15.—20.—
Hal, apró	—	—	10.—14.—
Hízott lud	—	—	20.—22.—
Sovány lud párja	—	—	120.—150.—
Fiatal lud párja	—	—	85.—100.—
Kacsa párja	—	—	40.—50.—
Pulyka kiló	—	—	17.—
Csirke, rántani való	—	—	30.—40.—
Tojás	—	—	1.—
Muhar széna	—	—	1.—
Szalma	—	—	—50

Apró hirdetések.

VÁLLALOK minden mennyiségben FAVÁGÁST motorfűrészrel. Házhoz is megyek. Danilo Paroski, Novisad, Piroška u. 39.

SZABÁSZ, szakavatott, önálló, nagyobb vaddasági város uriszabóságába kerestetik. Ajánlatok „Aug. 15.” jellegre e lap kiadóhivatalához kéretnek. 1121—1

FŐZÉSHEZ értő MINDENES jó fizetéssel kis családdhoz kerestetik. Cím a kiadóban.

FŐZÉSHEZ értő BEJÁRÓNÓ kerestetik. Cím a kiadóban. 1131—1

Nyilt-tér

Nyilatkozat.

Tudomására adom ismerőseimnek és üzletfeleimnek, barátaimnak, hogy Lajos fiannak semminemű hitelekért nem szavatolok, mivel vele mindennemű összeköttetést megszüntettem és kitagadtam és a rendőri eljárást ellene megtettem.

Novi Sad, 1925. június hó 20-án.

Szurkovsky Márton,
pala és cserépfedő-mester
Primorska ul. 21.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Egy ügyes

vasaló leány

felvétetik

Kapmajer Mihályné vasaló és tisztító intézetében, Futaki ut 43. sz. 1139—1—3

HIRDETÉSEK

Köszönetnyilvánítás

Ezton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, kik felejtetetlen halottunk

SCHRACK JÁNOS

földbirtokos temetésén megjelenésükkel és virágadományaikkal fájalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Novisad, 1925. június hó.

A gyászoló család.

Vendéglőt,

kávéházat, szállodát keresek bérletre vagy elszámolásra. Rendelkezem 30-40 ezer dinár tőkével. Esetleg mint társ is belépnek jólmenő üzletbe. Cim: Kardos hirdetővállalatnál Novisad, Kr. Petra 19. 1140-1-2

I. Novisadi Dobozgyár
D. BARTH, Petra Zrinjskog 17.

Előállítás: Mindenféle doboz legjobb kivitelben, legolcsóbb áron. Mindenféle mérték utáni megbízásokat pontosan szállít. Nagy raktár konfekciós postaskatulyákban, női kalapskatulyákban, bonbon és desszertdobozokban és cipőskatulyákban. Összecsukható redőny-skatulyák Lehmann-pomádé stb. részére. **Elsőrendű barna patentlemez és fehér falemez** gyári lerakata legolcsóbb napiáron. Nagyság 70-100, minden erősség és szám állandóan raktáron. **Műfolt bőrkereskedők részére** 25 kg. vásárlásnál már gyári áron kapható. Kérjen árjegyzéket. Minden fajta füzödrot minden számban raktáron. - **Versenyen kívüli árak!**

Bádogos-segéddek

azonnalra felvétetnek.

„Iris“ fém és pléháruggyár

Novi Sad, a Temerini kapunál, a 1033. kanálison tul. 1-1

Elsőrangú Schäffer-szálló
Apatinban

Bácskában 1925. november hó 1-től hat évre bérbeadó, esetleg eladó. 20 vendégszoba, vendéglői és kázinóhelyiségek, nagy tánc és mozi-terem, kerthelyiségek, pajta és istálló, mindennemű más mellékkel. Felszerelés bérlő. Ajánlatok 1925. augusztus hó 15-éig nyújtan-
dók be. Bővebbet minden vasár- és ünnepnapon a tulajdonosnál:

Schäffer József Antal
1104 Apatinban. 1-1

Eladó ház

2 szoba, 1 konyha és megfelelő mellékkel. A lakás megegyezés útján átvehető. Bővebbet: Vörösmartijeva (Bethlen) ulica 7. szám. 1129-1-2

ÖSSZECUKHATÓ
KERTISZÉKEK

kaphatók és egyéb polgári butorok

Lenkey asztalosnál

NOVISAD,

Uspenszka u. 12. szám.

806-1-8

Kiadó

uj téglaház, 15 évig adómentes, áll 1 vendéglőnek is megfelelő helyiségből, 1 szoba, 1 konyha, pince és az összes mellékkeliségekkel és szép kerttel azonnal kiadó a Darányi-telepen, az új negyedben, közel a villamos megállóhoz vagy ugyanezen ház eladó. Cim: V. Marjanovics, Slavnić-vendéglő. 1074-1-2

Zománclap

(fayenclap) fehér gyári áron kapható

Schomann és Bauer cégnél
Novisad.

1032-1-6

Első Palánkai Ipari és Kereskedelmi Kiállítás
BAČKA PALANKA

1925. augusztus 9-től

1925. augusztus 21-ig.

Az iparkiállításon a három Palanka iparosai és gyárosai vehetnek részt, saját gyártmányaikkal. Kereskedők csak oly árut állíthatnak ki, amelyek Palankán nem készítették. A mezőgazdasági kiállításon bárki résztvehet, mint kiállító.

Kérjen prospektusokat! Kérjen jelentkezési ivateket!

50%-os kedvezmény az utazásoknál és áruszállításoknál a kiállítás előtt és a kiállítás tartama alatt. Közlebbi adatok e lap közgazdasági rovatában 1108 időről-időre közöltenek. 1-1

ROGAŠKA SLATINA

A Rogaska Slatina — roicsi-víz már régóta világhírnévre örvend és pedig: a TEMPEL forrás, mint üdítő ásványvíz, a STYRIA és DONATI források mint gyógyvíz. Ezen vizekben olyan ásványrészek vannak lekövetve, amelyek első sorban emésztési zavaroknál, gyomor és bélbajoknál legnagyobb sikerrel bírnak. — Ezen ásványvíz egyáltalán a legjobb szer cukorbetegség, epekő-, vese- és hólyagbetegségek ellen.

Rogaska Slatina királyságunkban a legnagyobb és legmodernebb gyógyhely. Van 1500 legmodernebben berendezett szobája, katonazenekara, művészi koncertek, bioskop, tánc- és olvasóterem, tennisz stb.

Idény előtt és után nagyobb kedvezmények.

953 1-4

Prospektusokkal és felvilágosításokkal ingyen szolgál:

RAVNATELISTVO DRŽ. LJECILISTE ROGAŠKA SLATINA

Az ásványvíz képviselői: BRAČA ČELIKOVIĆ, NOVI SAD

Saját gyártmányu GIPS - Saját gyártmány

Opće Akcionarski Društvo za Gradnju
i Promet Gradjevnim Materijalom

azelőtt Heiman József, Zemun
BEOGRAD

Telefon: 24-14.

Kralja Petra u. 18.

Állandóan raktáron:

Ia ALABÁSTROMGIPS

Ia MODELGIPS

Ia STUKATURGIPS

Kívánatra mintával szolgálunk. — Konkurencia nélküli árak!

Heiman & Höfler

famegmunkáló gyára

ZEMUN iroda: BEOGRAD.

Telefon: 24-14.

Kralja Petra u. 18.

Géperőre berendezett asztalosáru gyár. — Épület-asztalos munkák, valamint butorgyártás. — Hajófenék gyártás stb. — Lakatosüzem, amely készít mindenféle építkezéshez szükséges munkát.

Kérjen árajánlatot!

954
1-2

Sentán, a Fő-téren a Pechain-féle
[25 év óta fennálló]

divat- és rövidáru-üzlet
azonnal eladó. — Felvilágosítást ad

ADLER HERMANN

háztulajdonos Sentán, vagy Bata
Károly vaskereskedő Starakanizsán

Megvételre keresünk
egy teljesen használható állapotban
levő 48 colos magányos

cséplő szekrényt,
bármilyen gyártmányut.

Takács és Klir

gépműhely és fémöntőde Novi Sad,
1137 Jovan Aranyieva 8. 1-0

Z valódi farkaskölyök

eladó. Ugyanott.

2 lóra való szerszám

is eladó. — Bővebb megtudható

Zrinyi Péter utca 37. sz.

100 dinár

heti kezdő fizetéssel vas- és rézöntő
tanonc felvétetik.

Beljanski & Stern

Novisad, Primorska u. 8.

1109-1-3

GUMBINGER FERENC

gépgyár és javítóműhely. Novisad,
Darányi-telep. 2 Postafiók 87.

Csapágyak, tengelyek, szijkere-
kek, transportsigák stb. készí-
tése minden méretben. Tüszek-
rények, csőfalak és mindennemű
kazánjavítás. Hengerrovátkolás
■ pontosan és jutányosan. ■
(976-1-12)

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.

Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hang-

szerekben, gramofonok s gramo-

fon-lemezekben, ugyszintén bel-

és külföldi quintisztza hurokban

Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Lawn tennis rakettek el-

adása és rakett javítás.

MOTORCSÓNAK

8 személyre, 4 HP. Ausenbord motorral
és jó Gondomával (Teknyővel.) Egy jó-
karban

levő 2 HP. motor.

Egy autó TAXAMÉTER ŐRA

teljes hozzávalóval jutányos áron eladók.

Bővebbet: REKLAM hirdetőirodában

1123 Novi Sad, Jevrejska ul. 6. 1-3

Mérlegképes főkönyvelő

vállal mérlegkészítést, könyvlefekte-
tést, elhanyagolt könyvek rendbe-
hozását, üzletek, vállalatok liquidá-
lását, állandó órákönyvelést s a

könyvvitelnek gyakorlati tanítását.

818 Cim a kiadóban. 1-8